

РЕШЕНИЕ

№ 1101

гр. София, 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 06.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **11471** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на член 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с член 10, алинея 5 от Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на Ф. Х. Х. /Fanar Haled Hazem/, гражданка на И., с предоставен хуманитарен статут в Република България, лично и като законен представител на малолетните М. С. А. /Mustafa Saadaldin Alramadani/ и И. С. А. /Ibrahim Saadaldin Alramadani/, подадена чрез процесуален представител адв. П. Ж. - САК, срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-ВР/4622 от 29.11.2022 г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане" - В. при Агенция за социално подпомагане за отказ за отпускане на месечни целеви помощи по чл. 7, ал. 1 ЗСПД.

По изложените в жалбата доводи за незаконосъобразност на обжалвания акт, като издаден в противоречие с материалноправни разпоредби на национално и общностно ниво, се претендира отмяната му. Допълнително в с.з. процесуалният представител на жалбоподателката акцентира, че по предходно подадено заявление на Ф. Х. Х. е отменен отказът на ответника, мотивиран с идентични фактически и правни основания, изложени в процесната Заповед № ЗСПД/Д-С-ВР/4622. Претендира разности съобразно чл. 38 от Закона за адвокатурата (ЗАДВ).

Ответникът – директорът на Дирекция "Социално подпомагане" - В., не изразява становище по оспорването.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за възможността за встъпване в настоящото производство, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд - София-град, III отделение, 75-ти състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт и във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, приема за установено следното:

На 17.11.2022 г. жалбоподателката Ф. Х. Х., в качеството ѝ на майка и законен представител на малолетните М. С. А. и И. С. А., е депозирала до директора на Дирекция "Социално подпомагане" - В. заявление-декларация за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по чл. 7 ЗСПД. Заявителката е декларирила, че както тя, така и отглежданите със съпруга ѝ деца, са иракски граждани - ученици в редовна форма на обучение. Декларирани са получаваните брутни доходи на семейството в размер на 0,00 лв., пенсии и обезщетения, помощи и стипендии, също в размер на 0,00 лв. Приложени са издадени от общопрактикуващия лекар служебни бележки, удостоверяващи, че на децата М. С. А. и И. С. А. са извършени всички задължителни имунизации и профилактични прегледи.

На 29.11.2022 г. е издадена обжалваната заповед, с която директорът на Дирекция "Социално подпомагане"-В. е отказал отпускане на помощта по чл. 7, ал. 1, вр. чл. 3, т. 5 ЗСПД, като е мотивирал акта си с това, че децата не са български граждани и Република България не е страна в международен договор за двустранно сътрудничество с И..

На 05.12.2022 г. процесната заповедта е връчена лично на заявителяката, която го е обжалвала с жалба, подадена директно до съда на 12.12.2022 г.

При така установеното от фактическа страна Административен съд-София-град, 75-ти състав, обуславя следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения 14-дневен срок, от активно легитимирано лице и при наличие на правен интерес, поради което същата е допустима, а разгледана по същество е основателна.

Съображенията за това са следните:

С влязло в сила решение № 6763 от 17.11.2021 г. по адм. дело № 5620 от 2021 г. (служебно известно на настоящия съдебен състав) АССГ, 63-ти състав, е отменил по жалба на Ф. Х. Х. предходен отказ за отпускане на месечна помощ, обективиран в Заповед № ЗСПД/Д-С-ВР/1521 от 01.06.2021 г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане" – В., мотивирана с разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД. На основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 АПК съдът е постановил диспозитив за връщане преписката на органа за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона, при изложени мотиви за наличието на предпоставките по чл. 32, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и на Директива 2011/95/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. (Директива 2011/95/ЕС). Съдебният състав по адм. дело №5620/2021 г. е дал задължително за органа тълкуване относно приложението на материалния закон, като е указал, че тълкуване и прилагане от административния орган на чл. 3 ЗСПД, според което чуждите граждани с бежански статут, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България, не разполагат със същите права за социално

подпомагане като тези на българските граждани, вследствие на което те не могат да получават семейни помощи за деца извън хипотезата на чл. 3, т. 5 ЗСПД, противоречи на чл. 32, ал. 1 ЗУБ и на Директива 2011/95/ЕС, и не съответства на целта на закона. Решение № 6763 на АССГ по адм. дело № 5620/2021 г., като необжалваемо на основание чл. 10, ал. 6 ЗСПД е влязло в сила на датата на постановяването му - 17.11.2021 г.

По делото не са представени доказателства, че ответникът се е произнесъл с акт в съответствие с изричния диспозитив на съдебното решение за ново произнасяне, а процесната заповед с дата 29.11.2022 г., видно от титулната ѝ част, е издадена по повод подадено от заявителката искане вх. № ЗСПД/Д-С-ВР/4622/17.11.2022 г. Наред с това, от съдържанието на оспорената заповед е видно, че същата е в противоречие с дадените от съда, с Решение № 6763 от 17.11.2021 г., задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, което сочи, че процесният акт е материално незаконосъобразен.

Действително, при настъпване на нови, правопроменящи факти административният орган може и следва да отчете тяхната рефлексия върху материалното правоотношение, при което може да се стигне до друго разрешение, като по този начин да се преодолее установения от съда материалноправен порок на волеизявлението на органа. Но в конкретния случай такива факти не са налице, което сочи, че без промяна на фактическите обстоятелства директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – В. е постановил акт, чиято законосъобразност вече е отречена от АССГ с посоченото по-горе решение № 6763 от 17.11.2021 г. по адм. д. № 5620/2021 г., съдържащ адресирани до него задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, а именно да издаде заповед, като съобрази наличието на предпоставки по чл. 32, ал. 1 от ЗУБ и на Директива 2011/95/ЕС спрямо жалбоподателката. В тази връзка съдът намира за необходимо да припомни Препоръка Rec (2003) 16 на Комитета на министрите на държавите-членки относно изпълнението на административните и съдебни решения в областта на административното право, която стъпва на принципната позиция, че ефективността на правосъдието изисква съдебните решения в областта на административното право да не само да бъдат изпълнени, но и да се изпълнят в разумен срок. Това становище намира израз и в практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). В т. 27 от Решение от 06.09.2018 г. по Дело „У. и Сеид срещу България“ Съдът посочва, изпълнението на окончателно решение, постановено от който и да е съд, трябва да се разглежда като неразделна част от “процеса” по смисъла на чл. 6 от Конвенцията, и необосновано голямо забавяне в изпълнението на решение със задължителна сила може да наруши Конвенцията (вж., наред с много други решения, *Burdov v. Russia*, № 59498/00, § 34, ЕСПЧ 2002Ш; *М. срещу България*, № 39609/98, § 54, 30 септември 2004 г.; *Yuriy Nikolayevich Ivanov v. Ukraine*, № 40450/04, § 51, 15 октомври 2009 г.). По същия начин невъзможността на даден жалбоподател да получи своевременно изпълнение на решение в негова полза представлява намеса в правото на мирно ползване на притежанията, както е посочено в чл. 1, първи параграф, първо изречение от Протокол № 1 (вж. *Yuriy Nikolayevich Ivanov*, цитирано по-горе, § 52). В такъв смисъл са и други осъдителни решения на ЕСПЧ по дела: „М. и други срещу България“ (Решение от 03.12.2009 г.); „Т. срещу България“ (решение от 27.05.2010 г.); „Д. Я. срещу България“ (Решение от 31.03.2012 г.); „Х. срещу България“ (Решение от 16.07.2013 г.); „С. и Т. срещу България“ (Решение от 26.11.2013 г.); „В. срещу

България“ (Решение от 09.06.2015 г.), в които ЕСПЧ е недвусмислен в позицията си, че принципът на сигурност в юридическите отношения изисква окончателното решение на всеки спор от съдилищата да не бъде оспорвано (Б. с. Румъния по 28342/95, § 61, CEDH 1999 VII, Кехая и други с. България, номера 47797/99 и 68698/01, §§ 68-70 et 74, 12 януари 2006 г.), освен ако това се налага по съществени и императивни причини (Р. с. Русия, по 52854/99, § 52, CEDH 2003IX). В конкретния спор такива обстоятелства не са налице.

Жалбоподателката и малолетните ѝ деца са с иракско гражданство и предоставен бежански и хуманитарен статут, за което са им издадени и съответните лични документи, копия от които са приложени по делото. Видно от решаващите мотиви в решение № 6763 от 17.11.2021 г. съдът изрично е посочил, че тълкуване и прилагане на чл. 3 ЗСПД, според което чуждите граждани с бежански статут, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България, не разполагат със същите права за социално подпомагане като тези на българските граждани, вследствие на което те не могат да получават семейни помощи за деца извън хипотезата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, противоречи на чл. 32, ал. 1 от ЗУБ и на Директива 2011/95/ЕС, и не съответства на целта на закона. Съдът е дал категоричен отговор на въпроса как трябва да се третират по ЗСПД чуждите граждани със статут на бежанец., който не е съобразен от органа. Следователно обжалваната в настоящото производство заповед е издадена в нарушение на чл. 173, ал. 2 АПК. Същата следва да бъде отменена, а преписката върната на административния орган за ново произнасяне, при което да бъдат съобразени дадените му в решение № 6763 от 17.11.2021 г. по адм. дело № 5620/2021 г. на АССГ, 63 състав, указания по тълкуване и прилагане на закона.

Доколкото жалбоподателката има право на своевременно разглеждане на искането ѝ за предоставяне на семейни помощи, а оттам и на осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т. 45 от преамбюла на Директива 2011/95/ЕС, административният орган следва да бъде задължен съгласно чл. 174 АПК да се произнесе в двуседмичен срок от получаване на преписката (Арг.: чл. 97, ал. 1 АПК, вр. чл. 10, ал. 7 ЗСПД).

По разноските:

Такива не са претендирани с жалбата, а в с.з. е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение по чл. 38 ЗАДв, което съдът намира за неоснователно. По делото на л. 7 е приложено пълномощно от Ф. Х. Х. за учредяване на представителна власт на адв. Г. В. и адв. П. Ж.. Съдържанието му не установява наличие на заявени по упълномощителната сделка съвпадащи волеизявления на страните за предоставяне на безплатна правна помощ в съдебното производство на някое от основанията по чл. 38, ал. 1, т. 1-3 ЗАДв. Наред с това, съгласно чл. 38, ал. 2 с.з. в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. В случая насрещна страна не е осъдена за разноски, поради което липсва основната предпоставка за уважаване на претенцията на адв. Ж. за присъждане на адвокатско възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд - София-град, III отделение, 75-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-С-ВР/4622 от 29.11.2022 г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане" - В. при Агенция за социално подпомагане.

ИЗПРАЩА преписката на директора на Дирекция "Социално подпомагане" - В. за ново произнасяне по заявлението на Ф. Х. Х. за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по чл. 7 ЗСПД, за малолетните М. С. А. и И. С. А..

ОПРЕДЕЛЯ срок за произнасяне на органа – 14-дневен от получаване на преписката.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: